

ber 1763 afgewezen, omdat scheepsbouwkundigen die *The Liberty* inspecteerden, zeiden dat de lekkage niet zo ernstig was en bovendien was er informatie dat dit schip met 1200 Spaanse realen uit Benkulen direct naar Batavia was gekomen om arak in te kopen. Besloten is slechts water en brandhout te laten leveren. Maar John Smith voerde in de vergadering van 18 maart 1766 aan dat de scheepsbouwkundigen het lek wegens het lekwater nooit hadden kunnen zien. Hij herhaalde zijn verzoek om reparatie, of dat hij bij afwijzing tot het opsteken van de oostenwind mocht blijven liggen. Om de Engelsen van dienst te zijn en niet al te hard te behandelen is Smith toegestaan zijn schip in de rivier door particuliere timmerlieden te laten repareren. [fol. 1895] Hij moet wel direct met het opsteken van de oostenwind vertrekken en de sabandhars is speciaal opgedragen om *The Liberty* goed in de gaten te houden. In afwachting van een spoedige beslissing over de voordrachten tot verlening van rang en gagie die bij een functie hoort, wordt bovendien de huidige kassier van de kostgelden Arnoldus Boonen voorgedragen als koopman. Hij vervult zijn ambt sinds het overlijden van koopman Bruijn en is al twee termijnen, namelijk 10 jaar, in dienst als onderkoopman. Voor de rang van onderkoopman wordt de boekhouder Karel Fredrik Metske voorgedragen. Op het algemene kantoor is nu maar één onderkoopman werkzaam, [fol. 1896] terwijl de memorie van bezuiniging van 1755 drie onderkooplieden toestaat. Metske doet zijn werk goed en zo'n bevordering is nuttig om ook anderen aan te zetten hun best te doen voor bevordering. Ook Jacob Wils wordt voor bevordering van boekhouder tot onderkoopman aanbevolen. Hij is beëdigd scriba te Bantam en bekwaam en oplettend. Zijn voorgangers hadden ook die rang en er is te Bantam volgens de norm van de memorie van bezuiniging naast de fiscaal nog een vacature voor een onderkoopman. Door het overlijden van het opperhoofd te Japan Fredrik Willem Wieneke op weg vandaar naar Batavia waren er mutaties nodig. [fol. 1897] Personalia. De Hoge Regering bedankt voor de inwilliging van voordrachten in de brief uit Nederland van 25 oktober 1764. De zwakte van het garnizoen is hierboven al behandeld. Binnen de stad en de onderhorige buitenposten zijn er volgens de meegezonden driemaandelijke monsterrol maar 1092 man, zowel officieren als gewone manschappen. [fol. 1898] Dit jaar kwamen er maar drie schepen uit Nederland aan, namelijk de Nieuw Nieuwerkerk en Lindenhof voor de kamer Amsterdam en de Jonkvrouwe Cornelia Jacoba voor die van Enkhuizen. Het laatste schip moet naar China. Op weg naar Batavia zijn de schipper Hans Bruns en zijn opvolger opperstuurman Pieter Anthonij van der Burgh overleden. Voor hem is de schipper van de Nieuw Nieuwerkerk Dirk Klinkert op de Jonkvrouwe Cornelia Jacoba aangesteld. Deze brief komt met de Nijenborg, die wegens het uitblijven van de Vrouwe Elisabeth Dorothea, conform het besluit van 11 maart 1766 voor de kamer Amsterdam zal varen. Ze is hiervoor het meest geschikt daar ze klein en handzaam is. De Nijenborg kreeg opdracht om Kaap de Goede Hoop voorbij te varen en Sint Helena aan te doen. Daar moet een briefje voor Kaap de Goede Hoop afgegeven worden met het bevel om, wegens de vrede op Ceylon, van de schepen op weg naar Batavia [fol. 1899] geen militairen voor dat eiland meer te lichten. Met de Nijenborg gaat de gebruikelijke bemanning mee en als tweede schipper de schipper van de onlangs gesloopte Deunisveld Christiaan Schreuder. Volgens maritieme deskundigen kan hij het volledige commando niet met gerustheid uitoefenen. Die is opgedragen aan de als schipper optredende opperstuurman Theunis van Brattem. Tevens vaart matroos Jan van der Keule mee, die voor het verlies van zijn rechterarm bij het afschieten van een kanon te Palembang volgens besluit van 24 januari 1766 op zijn soldijrekening f 800,- kreeg bijgeschreven. Bovendien vaart matroos Dirk Lammens, die door de Raad van Justitie werd veroordeeld tot deportatie naar Nederland, met de Nijenborg mee. Voor de kost moet hij scheepsdienst verrichten. [fol. 1900] De gewezen resident te Baros, Coenraad Meertensz., die blijkens de resoluties van 21 januari en 21 maart 1766 door de Raad van Justitie uit alle vestigingen van de Compagnie werd verbannen, vaart ook op de Nijenborg mee. De lading van dit schip heeft volgens de korte en lange factuur een waarde van f 108.420 en bestaat uit 552.462 pond zwarte peper, 15.295 pond witte peper, 15.000 pond sapanhout, 15.000 pond calaturshout en 200.043 pond poe-